

navāna Verz. d. Oxf. H. 19, a, 34. Lies 3, 17 st. 3, 16.

आयुर्दीय (आयुस् + दी) m. (Verleihung von langem Leben) Prognostication der durch den Planetenstand bedingten Lebensdauer WEBER, Nax. 2, 281. Verz. d. Oxf. H. 328, b, No. 779. 329, b, 27. 337, b, No. 794.

आयुर्वेद Spr. 3714. Verz. d. Oxf. H. 7, b, 13. 22, a, 40. 86, a, 17. 277, b, 41. 309, b, 16. 311, a, 9 u. s. w. °विद् 8. WEBER, Nax. 2, 281. °प्रपोतारः Verz. d. Oxf. H. 311, a, 23. ऋग्वेदस्यायुर्वेद उपवेदः Ind. St. 3, 280.

आयुःशेष (आयुस् + शेष) adj. der nur eben mit dem Leben davon kommt; davon nom. abstr. °ता PAÑĀT. 127, 3 (आयुशे° gedr.).

आयुष्य vgl. पुरुषायुष्य.

आयुष्क das Hängen an der körperlichen Existenz WILSON, Sel. Works 1, 317.

आयुष्कामीय adj. in Beziehung zu dem, welcher langes Leben wünscht, stehend, über diesen handelnd: अद्ययाय Verz. d. Oxf. H. 303, a, No. 741. 742.

आयुष्टोम N. eines Atirātra PAÑĀV. Br. 20, 7, 1. 25, 10, 8. — Vgl. u. 2. आयुम् 3).

आयुष्मत् 1) b) das Leben hindurch während: वीभत्साः प्रतिभाति किं न विपयाः किं तु स्पृहायुष्मती Spr. 1973.

आयुष्य 1) langes Leben verleihend VS. Prāt. 8, 39. VARĀH. BRH. S. 48, 71. — 2) a) füge noch langes Leben und Spr. 2032 (Gegens. मृत्यु). WEBER, RĀMAT. Up. 357 hinzu.

आयुष्यवत् (von आयुष्य) adj. lange lebend BUĀG. P. 12, 12, 59.

1. आयुस् Verz. d. Oxf. H. 50, a, 5.

2. आयुस् 1) भ्रह्मज्ञो ह त्रिभिरायुर्भिर्ब्रह्मर्ष्यमुवास drei Menschenalter hindurch TBR. 3, 10, 41, 3. उत्तर das Alter nach 50 Jahren, पूर्व die Zeit vor 50 TBR. 1, 3, 10, 7. Comm. — 3) vgl. WEBER, Nax. 2, 282. In dieser Bed. als masc. behandelt, ausser in der Verbindung गोआयुषी und ज्योतिष्टोमामुषी, z. B. ĀCV. Ça. 12, 6, 17. — 5) अग्नेरायुः N. eines Sāman Ind. St. 3, 201, a. आयुर्नवस्तेभम् desgl. 206, a. — Vgl. चित्रायुस्

आयोग 4) Gespann: सीरं द्वादशयोगम् mit 12 bespannt ÇĀÑĀ. Ça. 3, 18, 10. KĀTU. 13, 2. — 5) धनुरायोगभूषितम् HARIV. 4301. 4307. आयोगभूत 4303. Nach dem Schol. Berühntheit: आ समन्ताद्युष्यते योधा अस्मादित्यायोगो विख्यातिः; आयोगभूत = प्रख्यात.

आयोगव 2) vgl. MBu. 13, 2574. 2582. 2587. Z. 4 lies 20, 1, 38 st. 22, 1, 38.

आयोगान (von युञ् mit आ) n. das Herbeischaffen (= आकृषण. इव्यासादन) : कुत्रचित्तपडुलाः सति क्व च स्थाली क्व चेन्धनम् । तेषामायोगानं कुर्वन्मुष्यः कर्ताभिधीयते ॥ इति गोयीचन्द्रधृतकारिका ॥ ÇKDr.

आयोगिय und आयोग्य m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 263.

आयोग्यक adj.: नरपति ein Fürst von Ajodhjá VARĀH. BRH. S. 4, 24. n. ein Bewohner von Ajodhjá Verz. d. Oxf. H. 217, a, 22.

आयोग्यव्य Ind. St. 5, 333.

आरू auch RV. 8, 16, 6.

2. आरू 1) BUĀG. P. 10, 41, 20. — 3) Stachel (so v. a. अष्ट्रा, vgl. auch आरू) Comm. TS. 1, 394.

3. आरू 1) VARĀH. BRH. S. 9, 38. 17, 14. 28, 21.

4. आरू, dio ed. Bomb. richtig अरू.

आरूत BUĀG. P. 10, 33, 53. = पीतलोक्त Schol.

आरूत 2) आरूतस्य (so die ed. Bomb.) विधिं कृत्वा योधानां तत्र MBu. 5, 5409.

आरूतक VARĀH. BRH. S. 16, 20.

आरूतण nom. ag. (f. ई) Hüter: आरूतणी (आरूतणी ed. Bomb.) मो पत्न्या वित्त MBu. 13, 4478.

आरूतन्त्न dass.; s. u. आरूतण.

आरूटि (von रूट् mit आ) Gebrüll: ततो मुक्कारटिर्हस्ती स पयात ममारू च KATUĀS. 32, 123.

आरूपाच्छला (d. i. आरूण्यकच्छला) f. Titel eines Kapitels in der Sāmavedakṣhalā Verz. d. Oxf. H. 387, a, 21.

आरूण्य MBu. 3, 17445 erklärt der Schol. durch अरूणिसंयुट. आरूण्य m. ist das metron. Çuka's (der aus einem Reibholze entstand, MBu. 12, 12207.

आरूण्य, die sieben आरूण्याः पशवः sind गोमायु, गौरमृग, गवय, उट्ट. शरभ, हस्तिन्, मर्कट nach dem Schol. zu PAÑĀV. Br. 6, 8, 8, oder द्विवरु. आयुद्, पत्नित्, सरीसृप, हस्तिन्, मर्कट, नादेय 23, 13, 2. m. ein wildes Thier VARĀH. BRH. S. 86, 24. °काण्ड Titel des 3ten Buches im R. (auch आरूण्यकाण्ड) und im Adhjátmār. Verz. d. Oxf. H. 5, b, 29, b.

आरूण्यक 1) nach P. 4, 2, 129 in Verbindung mit मनुष्य, nach KĀTU. auch in Verbindung mit den 6 aufgezählten Wörtern. आरूण्यकोपाख्यान Verz. d. Oxf. H. 13, b, 19. °पुरुष Waldbewohner TARKAS. 49. — 3, ÇĀÑĀH. GRH. 6, 1, 2. Ind. St. 3, 276. 392. fg. Verz. d. Oxf. H. 56, a, 10. 12. 378. 393, b, No. 91. — Vgl. वृहदारूण्यक.

आरूण्यकगान bildet einen Theil des SV. Verz. d. Oxf. H. 377, b. 378. a. 379, b. 392, a.

आरूदेश m. N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 352, b, 9.

आरूत्र Arabien Verz. d. Oxf. H. 339, a, 3. 33. आरूवी f. die arabische Sprache GAṆAPATIMUHĪTA im ÇKDr.

आरूध्वय (von रूम् mit आ) adj. zu unternehmen, zu beginnen MBu. 5, 4606.

आरूब्धि (wie eben) f. ein Unternehmen Spr. 1140.

आरूभट 2) DAÇAR. 2, 52. PrātāPAR. 10, a, 7. Verz. d. Oxf. H. 208, a, 35.

आरूभ्य (von रूम् mit आ) adj. zu unternehmen, zu beginnen: अनारूभ्या भवत्पर्याः केचित्त्रित्यम् Spr. 3463.

आरूम्भ 2) संयोगं वा हृद्यनिहितारूम्भनास्वादयत्तरे MEGH. 85. आरूत्तरनिःश्वासारूम्भकम्पमान DAÇAR. in BENF. Chr. 198, 22. Bez. des ersten Grades in den Mysterien der Çākta Verz. d. Oxf. H. 91, b, 40. in den Zuständen des Joga (योगावस्था) 235, b, 24. 26. in der Dramatik Bez. des ersten Zustandes oder Momentes (प्रवस्था) der Handlung, die Besorgniss um das Erreichen des Hauptzieles Śāu. D. 324. fg. — Vgl. चित्रारूम्भ, महारूम्भ.

आरूम्भक am Ende eines adj. comp. = आरूम्भ 1): कर्म यावत्स्वारूम्भकम् BUĀG. P. 11, 13, 37.

आरूम्भता KATUĀS. 113, 88.

आरूम्भिक (von आरूम्भ) adj. einen Anfang nehmend, beginnend: रूम्भणीयानि यावन्ति यावदारूम्भिकाणि च । सर्वमन्नात्प्रभवति MBu. 13, 4627.

आरूरक im pl. ist der pl. zu आरूरक्य.